

Дитяча служба новин гімназії «Ерудит» міста Києва

Читайте в номері

- ♦ Новорічні привітання
- ♦ Ерудований гімназист:
- ♦ Свято Андрія
- ♦ День святого Миколая
- ♦ Святкування Нового року в Німеччині
- ♦ Новорічні свята в Україні
- ♦ Святкування Нового року в Британії
- ♦ Прикмети на Новий рік
- ♦ Свято Маланки
- ♦ Старий Новий рік або Василя
- ♦ Новорічні мандри
- ♦ Гімназійне сьогодні: Різдвяна зірка

Новорічні свята особачити дорогу до прекрасного й мати багатого позитивної енергії, щоб іти цією дорогою щодня, зустрічаючи мудрих і щирих людей, залучаючись до цікавих і різноманітних подій, створюючи щось своє, сяюче, добре!

Із Новим роком та Різдвом Христовим!

У наших силах домогтися, щоб наступний рік став помітним кроком у напрямі поліпшення життя кожного з нас. Бажаю всім кращого, про що ви мрієте сьогодні! Бажаю по-

Із повагою директор гімназії "Ерудит"

Перехейда Олександр

Михайлович

Новорічні привітання

Мене зацікавили такі

схожі і такі різні новорічні поздоровлення, які використовуються в різних регіонах України.

На Херсонщині:

А в полі, полі сам Господь ходив, Сам Господь ходив, зерно розносив. Діва Марія Бога просила: „Уроди, Боже, жито, пшеницю, Жито, пшеницю, усяку пашницю“. Сію, вію, посіваю, з Новим роком поздоровляю. Будьте здорові! Із Новим роком і з Василем. Дай, Боже!

На Київщині:

Сію, вію, посіваю, з Новим роком поздоровляю. На щастя, на здоров'я та на Новий рік. Щоб уродило краще, як торік, — жито, пшениця й усяка пашниця, коноплі під стелю на велику куделю. Будьте здорові! З Новим роком та з Василем. Дай, Боже!

На Поділлі:

Сійся, родися, жито, пшениця, усяка пашниця. На щастя, на здоров'я

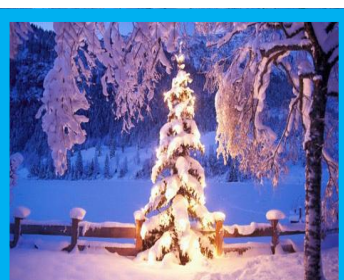
та на Новий рік. Щоб уродило краще, як торік, — коноплі під стелю, а льон по коліна, щоб у вас, хрещених, голова не боліла. Будьте здорові! Із Новим роком! Дай, Боже!

На Буковині:

Сійся, жито, пшениця, усяка пашниця. На цей Новий рік, щоб ся вродило ліпше, як торік. Дай вам, Боже, у щасті, у здоров'ї дочекати від Нового року до Богоявлення, від Богоявлення — до ста літ, поки Пан Біг назначить вік! Дай, Боже!

На Гуцульщині:

Сійся, родися, усяка пашниця: жито, пшениця, ячмінь, овес, гречка, горох, сочевиця. Та на цей Новий рік най вам дасть Господь Бог, щобись біди-смутку не знали, у щастю, здоров'ю многі літа проживали. А по смерті царство небесне оглядали. Гаразд вам, мир Божий зо всіма вами!»

*Крищенко Катерина,
5 клас*

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

Свято Андрія

Одним із найважливіших православних свят й одним із найбільш улюблених народом є свято Андрія Первозваного, що дійшло від часів не просто дохристиянських, але й дослов'янських – прямо від аріїв. Про його дохристиянське походження говорить насамперед те, що це традиційний день гадання. Дотепер в Україні й у Росії цього дня дівчата ворожать. Дата 13 грудня за новим стилем, не прив'язана ні до яких природних явищ. Але за старим стилем (30 листопада) – це останній день осені, остання данина поваги старому Сонцю, що іде, (через один цикл місяця – 25 грудня – воно повинно народитися знову).

У ніч на Андрія дівчата ворожать, намагаючись довідатися ім'я нареченого. От, наприклад, якщо дівчині два рази на день привидиться та сама людина (будь-яке гадання на Андрія вірне) – збудеться. Але при цьому для здійснення гадань дівчині потрібна особлива підготовка – цілий день не можна їсти нічого м'ясного, тільки хліб і воду. Сама головна умова – щоб цього дня всі близькі й родичі були ситі. До та після потрібно мовчати, поки не наступить ранок. У сучасних дівчат досить популярні гадання на золотих обручках, на стародавніх книгах, на ножицях. Одне з найбільш розповсюджених і, не потребуючих особливих зусиль і підготовки гадань, полягає в тому, що напередодні свята, 12 грудня, дівчина кладе під подушку мішечок із написаними на окремих листках паперу чолові-

чими іменами. Ранком, 13 грудня, вона витягне один із листків – яке ім'я випаде – так і будуть звати майбутнього чоловіка.

Гадання на Андрія на воду

Лягаючи спати, дівчина вживає трішечки солі, говорячи: “Хто мій наречений, хто мій ряжений – той пити мені дасть”. Наречений приходить під час сну та подає пити.

Гадання на Андрія на віника

Узяти від віника кілька гілочок і скласти місток, укласти під подушку, сказавши: “Хто березовим місточком, хто осиковим місточком, хто по житній соломці проведе мене в прийдешнє?” А вночі присниться сон, у якому з'явиться наречений і поведе тебе

Погадаємо на суженого

по одному з місточків. Якщо березовим проведе – життя з коханим буде міцним, стійким; осиковим – наповнене сумнівами, сумом. А от “солом'яний” наречений не забезпечить ніякої впевненості.

Гадання на Андрія на чашках

Треба взяти кілька непрозорих чашок. Розкладіть у них хліб, сіль, цукор, обручку, гроші, а в одну налейте воду. Тих, то гадає, повинно бути стільки, скільки чашок. Кожен по черзі вибирає чашку з закритими очима. Цибуля – до сліз, хліб – до статку, обручка – до весілля, вода – вас очікує стійке положення, сіль – будьте уважні: найближчим часом вас можуть чекати неприємності. Якщо дісталася чашка з цукром, незабаром вас очікують веселощі. Гроші – станете багатим.

Монастирська Христина, 8 клас

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

День святого Миколая

У нас на Україні на День святого Миколая святкують тихо-тихо. У ніч із 18 на 19 грудня в оселі, де живуть діти, нечутно приходить Миколай і так само нечутно кладе переважно під подушки, а іноді в черевички сплячої малечі жадані дарунки. І, що характерно, — саме ті дарунки, які собі наміряли слухняні хлопчики й дівчатка. Звідки Миколай знає, що кому потрібно? Узагалі-то напередодні чарівної ночі належить написати лист-прохання до святого, покласти записку на вікно та сподіватися на здійснення мрії: чи то Янгол, чи то яка пташка-невидашка той лист забере. І Миколай точно знатиме, чого від нього сподіваться. Але, якщо малюк ще цілком не писемний, то святий і так здогадається.

А що чекає неслухняних? Ну, таких в Україні геть мало. Якщо трапляються, то їм дістається різочка, але тоненька і не довга. А якщо мама й тато дуже попросять Миколая, то по-

при різочку святий усе ж покладе бодай цукерку чи помаранчу. Хіба би дитина зовсім не вірила в чудо. Хіба би не знала й не чула,

що є така пісенька, якою можна заслужити милість святого: «Ой, хто, хто Миколая любить, ой, хто, хто Миколаю служить, тому, святий Миколаю, у всі часи помагай».

Навіть дорослі іноді «випрошують» невеличкий подарунок. Це так приємно!

Скажімо, відомий український кулінар, галичанка Дарія Цвек у свої 94 роки зізналася: «Я й тепер люблю знайти зранку на Миколая під подушкою плитку шоколаду». Мабуть, вона заслужила такої уваги святого уже хоча б своїм рецептом медових

«миколайчиків». У корінних галицьких родинах їх ще печуть. Вони дивовижно смачні та симпатичні на вигляд. До того ж довго зберігаються (хоч і без консервантів). Це, очевидно, теж уплив Миколая.

*Педченко
Соф'я,
8 клас*

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

St. Nicholas as the Anonymous Benefactor

The townspeople told of a man who had fallen into the despair of poverty.

When Nicholas heard of this desperate father's intent, he decided to settle this awful situation.

Nicholas resolved to act in the still of the night. He gathered together some gold coins and tied them inside a piece of cloth. As Nicholas approached the maidens' window, he stretched his hand through the iron bars and tossed the small pouch of coins inside. It landed on the

floor and the thump attracted the father's attention. When he rushed into the maidens' room, he discovered the bag full of money. At first, he was dumb-founded but then his heart burst with joy as he

could finally provide a dowry to marry off his eldest daughter.

Nicholas was pleased in seeing that the father had made proper use of the money received and, thus, decided to repeat the good deed.

He helped the middle and the youngest daughters of that man in the same way. For the third time Nicholas and the man met each other:

Nicholas: Sh! For God's sake don't tell anybody about it!

The Father: But why? You can't imagine my elation in receiving money.

Nicholas: I couldn't act in a different way! When I heard of your desperate intent I decided to help your daughters but without receiving acknowledgement: shall your left hand not know what your right hand is doing. God is to be the sole witness of your good deed!

Mykhaylo Kozemko, Form 10

What Do We Know About St. Nicholas' Childhood

Historical documents confirm that Nicholas was born around 260 A.D. in Patara, in Asia Minor. The name, Nikolaos, was of Greek derivation. In ancient Greek, his name meant "victory of the people", and indeed, it will later be seen how the populace played a significant role in the life of Saint Nicholas.

Much of Nicholas's childhood remains a mystery. The first to mention his birthplace was a Greek monk by the name of Michael the Archimandrite who, in the VIII century, wrote that Nicholas had been predestined to sanctity from the time he nestled in his mother's womb. The Greek monk Michael recounts that, as a newborn, Nicholas would suckle from his mother's breasts every day at regular intervals, with the exception of Wednesdays and Fridays. On those days

Nicholas would suckle only once. Unknowingly, therefore, the infant Nicholas was already

respecting the rules established by the Church with regard to fasting on Wednesday and Friday.

As the young boy Nicholas grew, he began to show clear signs of virtue and, in particular, of charity. He would often shy away from playing with other children and, instead, would dedicate himself to religious teachings. As he was also quite chaste, he would eschew the companionship of young girls.

Stas Huseletov, Form 8

народження
святото Миколая

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

Interesting Facts about Calendars

The Gregorian calendar is used almost all over the world. But some countries still use the old style of time measuring.

Thus, in Ukraine like in Russia there are two standards of time measuring : a state calendar – the Gregorian one and a religious calendar – the Julian one. That's why we celebrate New Year's Day together with Europe and with the United Kingdom – on the eve of the 31st of December- according to the Gregorian calendar but Christmas is celebrated on

different days: Europe and the UK – on the 25th of December and Ukraine – on the 7th of January.

If St. Nicholas Day, Christmas are considered to be unmovable holidays then the difference between these feasts in

Ukraine and England is 13 days. As concerns Easter there is no 13 days between our celebrations because it is a movable holiday.

Luba Novikova, Form 10

Our Feasts

There is a proverb, "work and no play makes Jack a dull boy". It means that people need rest after work. The word "holiday" comes from the words "holy days". Holidays were first religious festivals. Now many holidays have nothing to do with religion.

Some holidays are celebrated in many countries, for example New Year's Day.

New Year holiday celebrations are different in different places, but giving presents and sending greetings with good wishes are very popular in all countries. Some holidays come very close to one another, for instance, Christmas

and New Year's Day. But some do not. Some, such as Easter, are movable holidays.

Christmas is the most poetic and cheerful festival. In Ukraine its main feature is the Holy Supper. It has 12 lenten dishes symbolic of the 12 Apostles who gathered with Jesus Christ at the Last Supper. A lighted candle is always placed in the

window for homeless strangers. As soon as the first star appears in the sky the head of the family brings a decoration made from wheat, so-called "Didukh". It remains standing till the New Year, and then it is taken out. The family gather around the dining table. The first dish is "kutya" which is cooked of wheat with honey, seeds, and fruit & nut. Usually there are many dishes with mushrooms. All dishes are prepared without meat.

During these holidays we can see many young people in funny and strange clothes. They walk along the streets and congratulate everybody during these holidays. These groups are called "Vertep". They sing carols (coliadky and entertain people

with some Bible stories about the birth of Jesus Christ).

Everybody likes Christmas, but a folk proverb says, "Christmas comes but once a year".

Vadym Honcharenko, Form 10

НОВОРІЧНІ СВАТА

ЕРУДОВАНІЙ ГІМНАЗИСТ

The Little Christ Child

Long, long ago, on one Christmas Eve, spiders were banished from homes while people cleaned the houses and broke their webs. They had to move to the farthest corner of the attic. Young spiders wanted to see the decorated Christmas trees and the little Christ child.

reached the Christmas tree. They spent all night in tree, examining its beautiful ornaments. They left pretty and delicate spider

webs over the tree. In the early hours of the morning, the little Christ child came to bless house. He was surprised to find little spiders and their webs on the tree. The child gently touched the spider webs and made them sparkling and shining in silver and golden colours. The Christmas tree looked even more beautiful than before.

Alyona Huban, Form 7A

When the house was dark and silent and everybody was asleep, the spiders crept of their hiding place and slowly

An Elf Named Frez

Once there was an elf named Frez. He got so nervous during Christmas time that he could eat two lunches at the elf cafeteria at once. He tried to be just too perfect in toy making and never thought they were good enough for the children. The time for

elf. He needed to feel he was special, so Santa gave him his own project called «special toys». There were lots of broken toys. Frez had to

repair them with love. He has stopped eating so much food.

He even wears his old suit now. He is happy. Sometimes we need someone's smile or simple words to join the company of friends that can make our whole day happy.

Lina Kharchenko, Form 7A

Christmas and the Bible

Now in the sixth month the angel Gabriel was sent by God to a city of Galilee named Nazareth, to a virgin betrothed to a man whose name was Joseph, of the house of David. The virgin's name was Mary. And having come in, the angel said to her , “

Rejoice, highly favored one, the Lord is with you; blessed are you among women!”

But when she saw him, she was troubled at his saying. Then the

angel said to her, “ Do not be afraid, Mary, for you have found favor with God. And behold, you will conceive in your womb and bring forth a Son, and shall call His name Jesus. He will be great, and will be called the Son of the Highest... The Holy Spirit will come upon you, and the power of the Highest will overshadow you... Now indeed, Elizabeth your relative has also conceived a son in her old age... For with God nothing will be impossible.”

Then Mary said, “ Behold the maidservant of the Lord! Let it be to me according to your word.” And the angel departed from her.

Anton Karavansky, Form 10

ЕРУДОВАНОМУ ГІМНАЗИСТУ

Feste und Bräuche in Deutschland

Feste muss man feiern können. Es ist sehr wichtig, lustig und interessant, Feiertage zu verbringen, weil sonst das Leben aus-schließlich aus dem Alltag besteht, ist farblos und bringt wenig Freude mit sich.

In Deutschland, wie in aller Welt gibt es traditionelle Feste. Diese Feste sind sehr beliebt. Sehr beliebt sind in Deutschland Neujahr, Nikolaustag, Weihnachten,

Fasching, Ostern und andere Feste.

In Deutschland feiern das Neujahr wie wir am 31. Dezember um zwölf Uhr. Es ist ein lustiges Fest. Man spielt, tanzt und singt. Man ißt an diesem Tage immer Schweinefleisch. Aber der Tannenbaum schmückt man am 24. Dezember zum Weihnachten. Weihnachten ist ein großes und lustiges Fest in Deutschland. Vier Sonntage vor Weihnachten heißen Advent. Alle machen einen Kranz aus Tannenzweigen mit vier Kerzen. . Am ersten, am zweiten, am dritten, und am vierten Sonntag brennen alle vier Kerzen. Am 24. Dezember ist der Heiligabend. Alle Menschen zünden die Kerzen, singen die Weihnachtslieder. Der Weihnachtsmann kommt mit einem großen Sack und bringt allen Geschenke. In allen Familien feiert man dieses Winterfest. Die Frauen backen viele gute Sachen. Unter dem Tannenbaum oder auf einem Tisch liegen Geschenke für groß und klein.

Sehr interessant ist in Deutschland auch der Nikolaustag. Die große und kleine Kinder freuen sich am 6. Dezember über den Nikolausstiefel. Dieser Tag bringt den Jungen und Mädchen viel

Freude. Am Vorabend des Nikolaustages stellen die Kinder ihre Stiefel vor die Tür und gehen zu Bett. In der Nacht kommt Nikolaus und steckt in die Stiefel Geschenke. Das sind Konfekt, Nüsse, Kuchen, Äpfel. Im Nikolausstiefel finden die Kinder auch kleine Puppen, Kugelschreiber, schöne bunte Abzeichen u. a. Das ist eine alte und schöne Tradition, die bei den Kindern sehr beliebt ist .

Новий рік для германців не є сімейним святом. Мешканці Німеччини воліють святкувати його на вулиці. У містечках цього дня неодмінно проходять урочисті ходи й маскаради. У Новий рік неодмінно запалюють феєрверки, які, згідно давньому віруванню, відганяють злих духів. Німці багато співають, танцюють і веселяться. Малюки чекають цього дня Санта Ніколауса. Хороший чарівник приїжджає на невеликому ослику й залишає на підвіконні подарунки та солодощі для малюків.

У Німеччині святкують Новий рік дуже шумно й чуттєво. Коли годинник починає відзвонювати 12, німці встають на стілець і з останнім ударом устрибують у Новий рік. Вони кричать, сміються та поздоровляють один одного.

Учитель німецької мови Дундич. О.В.

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

A Special Dish for Christmas Eve

I suppose everybody knows that we Ukrainians cook a special dish for Christmas Eve. Of course, we can prepare it and want to share our cooking secrets with you.

So for kutia or wheat and honey dish we need such ingredients as:

1 kg wheat, hulled; ½ cup honey; ½ cup sugar; 1 cup poppy seeds; 1 cup walnuts, finely chopped; 1 cup raisins; prunes or candied apricots and pears (optional).

OK, if we have all the ingredients, we can start.

Well, first of all wash and put the wheat into a saucepan (or a heatproof pot). Add water and bring it to the boil. Don't forget to preheat the oven to 150°C. Place the saucepan with the wheat into the oven and cook the wheat for one hour.

If you have only a cooker, reduce the flame and leave the wheat to stew. Grains should be soft , but not sodden.

While the wheat is in the oven, grind the poppy seeds and chop the walnuts finely. Place the stewed wheat into a deep bowl. Dissolve honey in boiled water and add it together with the poppy seeds, walnuts to the wheat and stir.

The honey liquid should cover the wheat. Traditionally, kutia is neither too watery nor too thick.

Cover the table with an embroidered towel. Our kutia is ready. Help yourself!

Kate Ryasnenko, Form 10

Christmas in Ukraine is celebrated January 7 according to the Gregorian calendar as in most of other Orthodox Christian countries.

There are numerous Christmas traditions here. They vary significantly at the different parts of Ukraine.

In most parts of Ukraine on the Christmas Eve people create so-called 'Vertep' (means cave in ancient

Greek). These are scenes from Bible of Jesus birth. They show little Jesus in manger, Mary, strangers offering their gifts and Bethlehem star in the sky. The Christmas Eve is called in Ukraine 'Sviaty Vechir' (Holy Evening) sometimes also called 'Sviata Vecheria' (Holy Supper). People usually cook some tasty foods for this evening. There should be at least 12 different foods on the table.

Those should mandatory include

'Kutia' - the ritual food which is prepared from cooked wheat and special syrup containing diluted honey, grated poppy seeds, raisins and sometimes walnuts.

"Radujsia zemle, radujsia. Syn Bozhyj narodysia." -- Joy, Earth, Joy. The Son of God was born."Dobryj vechir, Sviaty vechir. Dobrym liudiam na zdorovja." -- Good evening, Holy evening. To good people for good health.

Кривошея С.В., учитель англійської мови

ЕРУДОВАНОМУ ГІМНАЗІСТУ

History of celebration Christmas in GREAT BRITAIN

Between the years of 1643 and 1660, English Puritans outlawed the practice of celebrating Christmas because they believed it was too similar to many of the pagan rituals held in the winter. But by the time Queen Victoria came to rule in 1837, many new traditions were appearing in Great Britain.

Queen Victoria's husband, Prince Albert, brought the tradition of the Christmas tree with him from Germany. As we read above, Christmas cards were becoming popular. And the special feasts and customs of modern English Christmases were taking shape in the late 1800's and early 1900's.

At the family Christmas dinner, everyone receives a "Christmas cracker". These are long tubes wrapped in colorful paper and tied off at each end so that it looks like a big piece of candy! Everyone takes the package and pulls the ends--when they do, a "popper" inside explodes, breaking the tube in half. Inside are NOT crackers, but candy, jokes, riddles and other messages, perhaps a tissue paper hat and a small gift! This tradition was taken from the French (who filled their "crackers" with sugar-coated almonds) by an English candymaker named Thomas Smith in 1844.

British families serve

tradi-
in

plum pudding or Christmas pudding after a large meal (usually turkey) and sometimes place a foil-wrapped gold coin inside for good luck! Another sign of good luck is when the very first Christmas guest comes into the home bearing a gift. Later in the day or in the following days, the leftover mashed potatoes and brussel sprouts are fried into a crisp cake called "bubble and squeak"! Sound yummy? After the meal, most families listen to or watch the annual message from the monarch.

Nowadays Christmas Day is celebrated in the United Kingdom on December 25. It traditionally celebrates Jesus Christ's birth but many aspects of this holiday have pagan origins. Christmas is a time for many people to give and receive gifts and prepare special festive meals.

There are many Christmas symbols. These include leaves and berries from the holly tree and mistletoe bush, pine trees, candles and small lights. Figures associated with the season are Father Christmas or Santa Claus, the baby Jesus, Mary, Joseph and the other characters from the Nativity story. Presents and Christmas food, such as turkey, Christmas pudding and mince pies also symbolize Christmas. A special mention should be reserved for the robin red breast. This small bird, with its red feathered breast, is at its most beautiful in the middle of the winter and is often seen as a decoration on Christmas cards, wrapping paper and cakes.

Учитель англійської мови
Заболотня О.О.

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

Прикмети на Новий рік

Усі ми з дитинства любимо Новий рік. Для багатьох із нас це свято так і залишилося чарівною й красивою казкою з дитинства. Ми готуємося до зустрічі Нового року задовго до його приходу та чекаємо в передчутті чогось незвичайного. Новий рік має дуже давню історію. За все його існування накопичилося безліч народних новорічних прикмет, дотримуючись яких, ви можете зробити все, щоб рік був для вас удалим.

Новорічні прикмети

На новорічному столі має бути удосталь їжі та напоїв, тоді весь рік буде з достаток.

Якщо на Новий рік одягти що-небудь нове, то наступаючий рік буде вдалим.

Як Новий рік зустрінеш, так і весь рік проведеш. Хоча останнім часом почали говорити про те, що рік залежить не від однієї ночі, а від цілих дванадцяти місяців після Нового року. Кожен день відповідає за певний місяць. Ось, наприклад, хочеш у червні поїхати відпочити, то весь день 6 січня побайдикуй.

Якщо Новий рік зустрічати в неприбраному будинку, то весь рік у житті буде бардак. А ось 1 січня постарайтеся не виконувати брудної і важкої роботи, щоб потім не відчувати скрути.

Предки вважали, що Новий рік потрібно зустрічати гамірно: співати, кричати, бо, на їх думку, це відлякує злих духів.

Якщо 31 грудня ви чхаєте, то весь рік будете щасливими.

До бою курантів потрібно попросити вибачення у всіх, кого скривдили. Викидайте з дому весь розбитий, тріснутий посуд та речі, що на-

гадують про неприємні моменти. Інакше вас наступного року будуть ображати й переслідувати неприємності.

Якщо після Нового року першим до хати увійде чоловік, то весь рік проживете в достатку.

Не зустрічайте Новий рік у чужих речах, бо в іншому випадку рік буде весь у боргах.

31 грудня та 1 січня нічого ні за яких обставин нікому не давайте в борг (ні грошей, ні речей, ні продуктів). Інакше віддасте все своє гарне, і залишиться тільки погане.

Щоб доля була милостива до вас, 31 грудня подайте жебракам одяг чи їжу.

Перевірте пошту. Отримати 31 грудня лист - хороша прикмета.

Якщо на Новий рік вас відвідає непроханий гість, не женіть його, а впустіть і почастуйте. Це перевірка на жадібність. Як ви обійдетеся з ним, так і рік потім поведеться з вами.

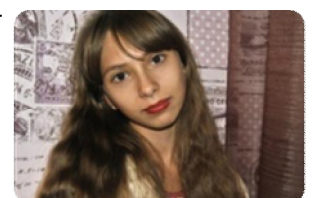
Якщо 31 грудня зустрінете на своєму шляху собаку, значить, наступного року знайдете хорошого вірного друга.

Якщо вслухатися в звуки за вікном у новорічну ніч: відлуння церковного дзвону - до важливих подій у сім'ї; нявкання кішки - до нового сусіда; гавкіт собаки - до нового друга (для дівчат - до нареченого), пташині голоси - до гарних новин.

Даруйте подарунки, пригощайте, бажайте всім щасливого Нового року. Чим більше людей ви привітаєте, тим більше удачі чекає вас.

Пузакова Анастасія,

8 клас

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

За тиждень після коляди, напередодні Нового року (за старим стилем), - Щедрий Вечір. Це залишок стародавнього, імовірно, дохристиянського звичаю. За християнським календарем - це день преподобної Меланії. У народній традиції обидва свята об'єдналися, і тепер маємо Щедрий Вечір або свято Меланки. Під час Щедрої вечері накривають багатий стіл, де переважають м'ясні страви. Удруге протягом зимових Святків готують кутю.

Крім того, цього вечора пекли млинці, пироги та вареники, щоб ними пригостити щедрувальників та посівальників. У сучасні дні щедрувальників пригощають лише цукерками, фруктами або грішми.

А ще на Маланки господині ретельно чепурять, підбілюють піч, адже в ніч напередодні Нового року вона танцює, віддається. Із настанням сутінок по селу ходили ватаги щедрувальників у карнавальних костюмах із музиками.

Головними персонажами класичної Маланки є Дід і Баба, Молодий та Молода, вінчальні Батько й Матка, Ведмідь, Смерть, Дідько (Чорт), Коваль, Гуцул, Циган і Циганка, Турок,

Пан та Пані, Жид і Солдат (москаль). Найбільше веселять народ Чорти: кидають перехожих у сніг, лякають дітей.

Козою був парубок у вивернутому вовною догори кожусі, роги робили з рогатини, до якої прикріплювали дві дощечки (рот) і пасмо пряди (бороду), рот відкривався і закривався, що лякало дітей. Між рогами чіпляли дзвоника, іззаду – хвіст із віника.

Свято Маланки

Ведмедями одягалися найсильніші парубки, які гарно вмють боротися. Новорічна ніч, як і різдвяна, уважалась у народі чарівною, із нею було пов'язано чимало повір'їв. Очевидно, під впливом християнства виникло уявлення про те, що

в ніч із 13 на 14 січня "відкривається небо" і в Бога можна попросити що завгодно або що "вода у криницях, перетворюється на вино". До кінця XIX ст. обряд щедрування, увібравши в себе національний колорит та менталітет нашого народу, став явищем народної художньої творчості й таким зберігся та багато людей святкують свято Маланки й до сьогоднішніх днів.

Новорічний момент

На годиннику дванадцять,
Стрілки починають клацать.
Усе бенгальськими вогнями,
Освітлювалося, ніби ліхтарями!
І хлопають із вікна хлопавки,
Папірці летять, як мушки!
На столі смачна вечеря,
І настала Новорічна ера...

Дем'янчук Яна, 6-А клас

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

Старий-Новий рік або Василя

Уважається, що перший посівальник на Новий Рік буває й першим «полазником» — приносить до хати щастя. За народним віруванням, дівчата щастя не приносять — тільки хлопці, а тому й посівати дівчатам не годиться.

На Слобожанщині першого посівальника господиня просить сісти на порозі — «щоб кури сідали та курчат висиджували».

Зерно після посівальника збирають і віддають курам — «щоб добре неслися», а горох зберігають аж до весни. Навесні, коли повилуплюються гусята, їх «загодовують» цим горохом — «щоб великі росли».

Колись були такі добрі господині, що сміття з хати не виносили від Святого Вечора аж до Нового року — «щоб не винести з ним і своєї долі». Ранком на Новий рік те сміття все ж таки виносили й сипали на одну купу в саду, а там його підпалювали, воно горіло, і вогонь той мав чудодійну силу — ним обкурювали садові дерева, «щоб ліпше родили». Гуцули стрибають через такий вогонь, примовляючи на врожай.

На західному Поділлі від Різдва до Нового року хату замітають на дві половини. Частину сміття, що від середини до порога, виносять зразу ж, а те, що від середини до покуття, зберігають до Нового року. А ранком на Новий рік те сміття виносять із хати, висипають біля воріт і запалюють. Коли ж вогонь розгориться, стрибають через нього

всі: господар, господиня, діти від найстаршого до найменшого, а після дітей — кінь, корова, вівця, коза, свиня, пес, кіт — усяке створіння, яке є в обійсті — «щоб усяка нечисть на вогні залишилася, і в новий рік увійти чистими!»

На Київщині сіном, що було постелене на столі під скатеркою на Святий Вечір, господар перев'язує ранком на Новий рік овочеві дерева в саду — «щоб нечисть на деревах не заводилась».

У перший день Нового року до всього

уважно приглядаються, бо все має віще значення. Стоячи в церкві під час утрєні, селянин придивляється, як свічі горять у паникадилі: якщо гніт палаючої свічки зігнувся гачком — буде врожай цього року; якщо ж гніт стирчить на свічці,

ніби порожній колос на стеблі, — жди неврожаю.

Якщо ніч проти Нового року тиха та ясна, буде щасливий рік не тільки для людей, а й для худоби.

Коли сіли за стіл обідати, люди говорять: «Піду до церкви, щоб Господь сподобив цілий рік ходити до храму Божого!»

«Мій батько, царство йому небесне, — згадує Свирид Галушка, — дуже любили вареники. На Новий рік мама, було, як наварять повну макітру — їж, скільки хочеш!... Ото тато, бувало, перед тим, як узятися до вареників, примовляють: „Вареники-мученики, сиром вам боки набивали, маслом очі заливали, у чавуні кипіли — за нас, грішних, такі муки терпіли!“

Перший день нового року — свято Василя.

НОВОРІЧНІ МАНДРИ

Відпочинок у Закопанах

Ми з Іриною Станіславівною та моїми друзями побували в Польщі. Це країна Європи.

Ми завітали до її мальовничого куточка – горного курортного міста Закопане. Там каталися на лижах, купалися в термальних джерелах. Дізналися багато цікавого про Польщу.

Кожного дня ми каталися на лижах, а деякі на сноубордах. У Польщі я та мої

друзі святкували Різдво Христове. Ми гарно поколядували та взяли участь у куліг-катаннях на возах. При цьому ми тримали смолоскипи та вечеряли біля вогнища.

Я не хотіла прощатися з Польщею. Поїздка була неймовірною.

*Прохорова Анастасія,
5 клас*

ГІМНАЗІЙНЕ СЬОГОДЕННЯ**Різдвяна зірка**

ГІМНАЗІЙНЕ СЬОГОДЕННЯ

На порозі Нового року

У СВІТІ ЦІКАВОГО

Грудень

- Якщо грудень сухий, то буде довга суха весна й сухе літо.
- Якщо зима не настала в грудні та січні, то вона не настане до 10 лютого.
- Снігурі прилетіли в грудні - зима буде суворою.
- Кільця навколо місяця віщують взимку хуртовину, а влітку негodu; кільця навколо сонця і стовпи біля нього та біля місяця - провісники вітру будь-якої пори року.

Січень

- Глибокий сніг у січні - будуть дощі влітку.
- Якщо січень сухий, морозний, то буде сухе спекотне літо.
- Багато снігу - багато хліба, багато води - багато трави.
- Якщо січень холодний, то липень - сухий і спекотний, а грибів не ждять до осені.
- У січні - березень, то бійся в березні січня.
- Глибокий сніг у січні - будуть дощі влітку.
- Якщо торішній січень був теплий, то нинішній буде холодний.

• Як на Новий рік падає сніг, то будуть гриби рости.

• Неодмінно заморозить, якщо дим із димаря в'ється стовпом, ранкова зоря дуже яскрава, зірки в нічному небі надмірно поблискують і виразно простежується Чумацький Шлях.

Лютий

- Лютий багатий снігом - квітень буде щедрий на воду.
- Глибокий сніг узимку - на дощове літо.
- У лютому багато інею - влітку багато роси.
- Лютий без снігу - літо без хліба.

без хліба.

- У лютому багато інею - улітку буде багато роси й меду.
- Місяць мутний - піде сніг.
- Початок лютого погідний - весну чекай ранню, ясну, погожу.
- Сонце сходить червоне і в червоній зорі - чекати хуртовини.
- Хуртовини часті взимку - улітку часті негоди.

Добірка Комісарчук Юлії, 8 клас

Від редакторів газети: якщо вам цікава наша газета, із радістю вислухаємо ваші пропозиції щодо введення нових рубрик, а також власні погляди на життя, посприємо реалізації ваших творчих здібностей.

Засновник та
видавець
газети:

гімназія
«Ерудит»
м.Київ

Колектив редакції:

Гол. редактор, коректор: Андрієнко С.В.
Помічники редактора: Конопля Т.Г.,
Коземко Е.В., Луньова І.В.
(Газета на правах інформаційного бюлетеня)

Голови рубрик: Стрілець Анастасія, 8 кл., Комісарчук Юлія, 8 кл., Сухіна Єлизавета, 8 кл., Гончаренко Р. 6-А кл., Востряков І. 6-Б кл..

Наша адреса:

м.Київ, вул. Тупікова, 27
тел. (044) 401-10-61
E-mail:erudit-times@ukr.net
www.erudite-gim.at.ua

Віддруковано на підприємстві:
Поліграфічний центр «Квітка»
Наклад - 50 прим.

Усі опубліковані матеріали є власністю редакції. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори матеріалів. Погляд редакції не завжди може співпадати з поглядом авторів матеріалів.

Фото не завжди є прямими ілюстраціями до тексту. Рукописи не рецензуються та не повертаються!